

“Hilchot Teshuva” – Rabbi Meir Schweiger

Pardes Institute of Jewish Studies

www.pardes.org.il

<p>1) Rambam (Laws of Repentance) – Introduction [This text describes] one mitzvah – that a sinner should repent from his sin before YHWH and confess...</p>	<p>1) רמב"ם (הלכות תשובה) הקדמה מצות עשה אחת, והוא שישוב החוטא מחטאו לפני ה' ויתודה....</p>
<p>2) Ibid – Chapter 1 1 -If a person transgresses any of the mitzvot of the Torah, whether willingly or inadvertently – when he repents and returns from his sin, he must confess before G-d, blessed be He, as it is said: “If a man or a woman commit any of the sins of man...they must confess the sin that they have done” (Numbers 5:6-7) – this refers to a verbal confession. This confession is a positive commandment. How does one confess? He says: “Please HaShem – I have sinned, transgressed and acted criminally before you and have done such and such. Behold I regret and am embarrassed from my actions, and I will never return to do this thing again.” This is the essence of the confession. Whoever confesses profusely and elaborates on these matters is worthy of praise! Similarly, those who are required to bring sin offerings or guilt offerings - when they bring them for their sin, the sacrifices will not atone for them until/unless they repent and make a verbal confession, as it is said: “He shall confess the sin he has committed upon it” (Leviticus 5:5). Similarly, those obligated to be put to death or to receive lashes do not attain atonement through their death or lashing until/unless they repent and confess. Similarly one who injure his fellow or damages his property, even though he pays him what he is obligated in, will not be atoned until/unless he confesses and repents [commits himself] to never repeat this behavior, as it is said: “any of the sins of man” (Numbers ibid). 2 - Since the goat which is sent to Azazel atones for all of Israel, the High Priest confesses upon it on behalf of all of Israel, as it is said: “And he shall confess upon it all of the transgressions of the children of Israel” (Leviticus 16:21). The goat sent to Azazel atones for all of the transgressions in the Torah, the lighter and the more severe, whether one transgressed intentionally or unintentionally, whether one subsequently became aware of the transgression or not – all are atoned for by the goat sent to Azazel. This applies only if one repented. But if one did not repent, then the goat atones only for the light sins. Which are the light sins and which are the severe? The severe sins are those for which one is liable the death penalty or <i>karet</i> [death by the hand of G-d]. Oaths in vain and those done falsely are also considered severe sins, even though there is no penalty of <i>karet</i>. But other prohibitions and positive commandments, which are not punished by <i>karet</i>, are considered light sins. 3 – Today, when the Temple no longer exists and there is no altar of atonement – all that we have is <i>teshuva</i>. <i>Teshuva</i> atones for all sins. Even someone who was wicked his whole life but repented in his final moments will not be reminded of any aspect of his wickedness, as it is said: “The wickedness of an evil one will not cause him to stumble on the day that he repents from his evil” (Ezekiel 33:12). The essence of the Yom Kippur day atones for those who repent, as it is said: “For in/by this day, He will atone you” (Leviticus 16:30). 4 – Even though <i>teshuva</i> atones for everything, and the essence of the Yom Kippur day also brings atonement, some sins which are</p>	<p>2) שם - פרק א הלכה א - כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנאמר "איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה וידוי דברים, וידוי זה מצות עשה, כיצד מתודין אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך והרי נחמתי ובושתתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עיקרו של וידוי, וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משובח, וכן בעלי חטאות ואשמות בעת שמביאין קרבנותיהן על שגגתן או על זדונן אין מתכפר להן בקרבנם עד שיעשו תשובה, ויתודו וידוי דברים שנאמר והתודה אשר חטא עליה, וכן כל מחוייבי מיתות בית דין ומחוייבי מלקות אין מתכפר להן במיתתן או בלקייתן עד שיעשו תשובה ויתודו, וכן החובל בחבירו והמזיק ממונו אף על פי ששילם לו מה שהוא חייב לו אינו מתכפר עד שיתודה וישוב מלעשות כזה לעולם שנאמר מכל חטאות האדם. הלכה ב - שעיר המשתלח לפי שהוא כפרה על כל ישראל כהן גדול מתודה עליו על לשון כל ישראל שנאמר והתודה עליו את כל עונות בני ישראל, שעיר המשתלח מכפר על כל עבירות שבתורה הקלות והחמורות, בין שעבר בזדון בין שעבר בשגגה, בין שהודע לו בין שלא הודע לו הכל מתכפר בשעיר המשתלח, והוא שעשה תשובה, אבל אם לא עשה תשובה אין השעיר מכפר לו אלא על הקלות, ומה הן הקלות ומה הן החמורות, החמורות הן שחייבין עליהם מיתת בית דין או כרת, ושבועת שוא ושקר אע"פ שאין בהן כרת הרי הן מן החמורות, ושאר מצות לא תעשה ומצות עשה שאין בהן כרת הם הקלות. הלכה ג - בזמן הזה שאין בית המקדש קיים ואין לנו מזבח כפרה אין שם אלא תשובה, התשובה מכפרת על כל העבירות, אפילו רשע כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו שום דבר מרשעו שנאמר רשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו, ועצמו של יום הכפורים מכפר לשבים שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם. הלכה ד - אף על פי שהתשובה מכפרת על הכל ועצמו של יום הכפורים מכפר,</p>

<p>atoned for immediately, whereas others are atoned for only with the passage of time. How is this? 1) If one violated a positive commandment which is not punishable by <i>karet</i> and he repented – he will not budge from his spot before he is forgiven, as it is said: “Return mishchievous children, I will heal your backsliding” (Jeremiah 3:22). 2) If one transgressed a prohibition which is not punishable by <i>karet</i> or the death penalty and he repented, teshuva “suspends” and Yom Kippur atones. Regarding these it is said: “For in/by this day, He will atone you” (Leviticus ibid). 3) If one transgressed a commandment which is punishable by <i>karet</i> or the death penalty and he repented, teshuva and Yom Kippur “suspend” and the afflictions that come upon him complete the atonement, for he will never attain complete atonement until/unless suffering befalls him. Regarding these it is said: “I will punish their crimes with a staff and their iniquities with plagues” (Psalms 89:33). When do all of the above apply? – in a situation where there is no desecration of G-d’s name. But one who desecrates G-d’s name, even though he repented and when Yom Kippur came, he is steadfast in his repentance, and suffering came upon him – he will not be given complete atonement until he dies. The three – teshuva, Yom Kippur, and suffering – “suspend” and it is death that atones, as it is said: “It was revealed in my ears [by] the L-rd of Hosts, surely this iniquity will not be atoned for until you die.” (Isaiah 22:14).</p>	<p>יש עבירות שהן מתכפרים לשעתן ויש עבירות שאין מתכפרים אלא לאחר זמן, כיצד עבר אדם על מצוות עשה שאין בה כרת ועשה תשובה אינו זו משם עד שמוחלן לו ובאלו נאמר שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם וגו', עבר על מצוות לא תעשה שאין בה כרת ולא מיתת בית דין ועשה תשובה, תשובה תולה ויום הכפורים מכפר ובאלו נאמר כי ביום הזה יכפר עליכם, עבר על כריתות ומיתות בית דין ועשה תשובה, תשובה ויום הכפורים תולין ויסורין הבאין עליו גומרין לו הכפרה, ולעולם אין מתכפר לו כפרה גמורה עד שיבואו עליו יסורין ובאלו נאמר ופקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם, במה דברים אמורים בשלא חילל את השם בשעה שעבר אבל המחלל את השם אע"פ שעשה תשובה והגיע יום הכפורים והוא עומד בתשובתו ובאו עליו יסורין אינו מתכפר לו כפרה גמורה עד שימות, אלא תשובה יום הכפורים ויסורין שלשתן תולין ומיתה מכפרת שנאמר ונגלה באזני ה' צבאות וגו' אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון.</p>
<p>3) Yoma (86a) What constitutes desecration of G-d’s name? Rav said: If, e.g., I take meat from the butcher and do not pay him immediately. Abaye said: This applies only in a place where they do not go out to collect [outstanding debts]. But in a place where they go out to collect, there is no problem. Ravina said: And Mata Mehasya is a place where they collect. Whenever Abaya bought meat from two partners, he paid money to each of them, and then would bring them together to square accounts. R. Yohanan said: In my case, [it is a profanation if] I walk four cubits without [uttering] words of Torah or [wearing] tefillin. Yitzhak, of the School of Yannai, said: In any situation where one’s colleagues are ashamed of the reports about him. R. Nahman b. Yitzhak said: For example, if people say: May the L-rd forgive so-and-so. Abaye said: As it was taught in a <i>baraita</i>: “And you shall love the L-rd, your G-d” – that the Name of Heaven should be beloved through you - One should study Scriptures and Mishna, attend upon scholars, be honest/faithful in business and speak pleasantly to people. What do people say about such a person? Fortunate is the father who taught him Torah, fortunate is the rabbi who taught him Torah; woe to those who have not studied Torah. For this one has studied Torah – look how pleasant his ways are, how fine is deeds...But if someone studies Scripture and Mishna, attends upon scholars, but is dishonest in business and discourteous in his relationships – what do people say about him? Woe to him who studied Torah, woe to his father and teacher who taught him Torah. This one studied Torah - look at how corrupt are his deeds and how ugly his ways....</p>	<p>(3) יומא (פו.) היכי דמי חילול השם? אמר רב: כגון אנא. אי שקילנא בישראל מטבחא ולא יהיבנא דמי לאלתר. אמר אביי: לא שנו אלא באתרא דלא תבעי, אבל באתרא דתבעי - לית לן בה. אמר רבינא: ומתא מחסיא אתרא דתבעי הוא. אביי כדשקיל בישראל מתרי שותפי יהיב זוזא להאי זוזא להאי, והדר מקרב להו גבי הדדי, ועביד חושבנא. רבי יוחנן אמר: כגון אנא דמסגינא ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין. יצחק דבי רבי ינאי אמר: כל שחבירי מתביישין מחמת שמועתו אמר רב נחמן בר יצחק: כגון דקא אמרי אינשי שרא ליה מריה לפלניא. אביי אמר: כדתינא: "ואהבת את ה' אלהיך" - שיהא שם שמים מתאהב על ירך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו... אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכווערין דרכיו....</p>
<p>4) Ibid – Chapter 2 1 – What is considered complete repentance? It is when one confronts the same situation in which he sinned, when he has the potential to commit [the sin again] but refrains and does not do it</p>	<p>(4) שם- פרק ב הלכה א - אי זו היא תשובה גמורה, זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשותו ופירש ולא עשה מפני התשובה,</p>

because of his repentance and not out of fear or lack of strength. For example, if one had prohibited sexual relations with a woman, and, some time after, is alone with her, still in love with her, has his full bodily strength, and is in the same location where he had transgressed, but refrains and does not transgress [this time] – he is considered a “master of complete repentance”. And [regarding him], Solomon said: “Remember your Creator in the days of your youth” (Ecclesiastes 12:1). But if one repented only in his old age and at a time [in his life] when he is incapable of doing what he did before – although it is not outstanding repentance, it nevertheless is beneficial to him and he is considered a “Master of Repentance”. Even if one transgressed his whole life, repented only on the day of his death and dies in repentance – all of his iniquities are forgiven, as it is said: “..Before the sun, the light, the moon, and the stars are darkened, and the clouds return after the rain” (ibid :2) – This refers to the day of death. We infer from this that if one remembers his Creator and repents before his death, then he is forgiven.

2 - What is repentance? It is that the sinner should abandon his sin, remove it from his thoughts and resolve in his heart that he will never repeat it, as it is said: “Let the wicked one abandon his path” (Isaiah 55:7). Similarly, he regrets having transgressed, as it is said: “For after I returned, I regretted” (Jeremiah 31:18). And he should call to be a witness, the One Who knows all mysteries, that he will not return to this sin again, as it is said: “We will no longer say to the work of our hands – you are our gods” (Hosea 14:4). He must verbally confess and say these matters which he has resolved in his heart.

3- Anyone who verbalizes his confession without resolving in his heart to abandon [sin] is to be compared to [a person] who immerses himself [in a mikvah] while holding a dead vermin in his hand - the immersion is not effective until he casts the vermin away. And so it is said: “He who confesses and forsakes [his sins] will be forgiven” (Proverbs 28:13). And one should specify his sin, as it is said: “Please [G-d], this people have sinned a great sin – they have made to them gods of gold” (Exodus 32:31).

4 – It is the way of repentance : 1) to constantly call out before G-d in cries and supplications, 2) to give charity according to one’s abilities, 3) to distance oneself as far as he can from the object of his sin, 4) to change one’s name, as if to say – I am a different person and not the one who did those actions, 5) to change one’s actions entirely for good and to the straight path, and 6) to go into exile from one’s place, since exile atones for sin because it causes him to be subdued, humble and meek of spirit.

5 – It is praiseworthy for a person who repents to confess in public and make his sins known to them, revealing the sins that he committed against his peers to others. He should say to them: “Though I sinned against so-and-so, and did thus and thus – behold today I repent and express my regret”. Anyone, who out of pride, conceals his sins and does not reveal them will not achieve complete repentance, as it is said: “One who conceals his sins will not succeed” (Proverbs 28:13). When does the above apply – in regard to sins between people; however, in regard to sins between people and G-d – it is not necessary to publicize them. In fact, it would be considered brazen to do so; rather, one should repent before G-d. One specifies his sins before G-d, but confesses them generally in public. It is good for him not to have his sins revealed, as it is said: “Fortunate is the one whose crime

לא מראה ולא מכשלוך כח, כיצד הרי שבא על אשה בעבירה ולאחר זמן נתייחד עמה והוא עומד באהבתו בה ובכח גופו ובמדינה שעבר בה ופירש ולא עבר זהו בעל תשובה גמורה, הוא שלמה אמר וזכור את בוראיך בימי בחורותיך, ואם לא שב אלא בימי זקנותו ובעת שאי אפשר לו לעשות מה שהיה עושה אף על פי שאינה תשובה מעולה מועלת היא לו ובעל תשובה הוא, אפילו עבר כל ימיו ועשה תשובה ביום מיתתו ומת בתשובתו כל עונותיו נמחלין שנאמר עד אשר לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושב העבים אחר הגשם שהוא יום המיתה, מכלל שאם זכר בוראו ושב קודם שימות נסלח לו.

הלכה ב - ומה היא התשובה הוא שיעזוב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמור בלבו שלא יעשהו עוד שנאמר יעזוב רשע דרכו וגו', וכן יתנחם על שעבר שנאמר כי אחרי שובי נחמתי, ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם שנאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו וגו', וצריך להתודות בשפתיו ולומר עניינות אלו שגמר בלבו.

הלכה ג - כל המתודה בדברים ולא גמר בלבו לעזוב הרי זה דומה לטובל ושרץ בידו שאין הטבילה מועלת לו עד שישליך השרץ, וכן הוא אומר ומודה ועזוב ירוחם, וצריך לפרוט את החטא שנאמר אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלהי זהב.

הלכה ד - מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים ועושה צדקה כפי כחו ומתרחק הרבה מן הדבר שחטא בו ומשנה שמו כלומר אני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים ומשנה מעשיו כולן לטובה ולדרך ישרה וגולה ממקומו, שגלות מכפרת עון מפני שגורמת לו להכנע ולהיות עניו ושפל רוח.

הלכה ה - ושבח גדול לשב שיתודה ברבים ויודיע פשעיו להם ומגלה עבירות שבינו לבין חבירו לאחרים ואומר להם אמנם חטאתי לפלוגי ועשיתי לו כך וכך והריני היום שב ומתנחם, וכל המתגאה ואינו מודיע אלא מכסה פשעיו אין תשובתו גמורה שנאמר מכסה פשעיו לא יצליח, במה דברים אמורים בעבירות שבין אדם לחבירו אבל בעבירות שבין אדם למקום אינו צריך לפרסם עצמו ועזות פנים היא לו אם גילם, אלא שב לפני האל ברוך הוא ופורט חטאיו לפניו ומתודה עליהם לפני רבים סתם וטובה היא לו שלא נתגלה עונו שנאמר "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" (תהילים לב:א).

ראב"ד - במה דברים אמורים בעבירות שבין אדם לחבירו. א"א וכן עבירות המפורסמות ומגולות אע"פ שאינן עם

is forgiven, whose sin is covered up” (Psalms 32:1). **Ravad** – And so too, with regard to transgressions that are public knowledge, even though they are not between people. Just as one’s sin has become publicized, so should his repentance be publicized that he be shamed in public.

6 – Even though repentance and calling out to G-d are always desirable - during the ten days between *Rosh HaShana* and *Yom Kippur*, it is more desirable and will be accepted immediately, as it is said: “Seek G-d when He is to be found” (Isaiah 55:6). When does the above apply – to an individual. However, in regard to a community, whenever they repent and cry out wholeheartedly, they are answered, as it is said: “As the L-rd, our G-d, whenever we call him” (Deuteronomy 4:7).

7 – *Yom Kippur* is the time of repentance for all – individuals and community. It is the designated time of forgiveness for Israel. Therefore, everyone is obligated to repent and confess on *Yom Kippur*. The *mitzvah* of confession on *Yom Kippur* actually begins the day’s eve before one eats [the concluding meal], lest one choke to death during the meal before confessing. Even though one confessed before the meal, one confesses again during each of the five prayer services. And where [in the service] does one confess? An individual confesses after the Amidah; the chazzan confesses in the middle of the amidah, in the 4th blessing.

9 – Repentance and *Yom Kippur* only atone for sins between people and G-d. For example, one who ate forbidden food or engaged in forbidden sexual relations, etc. But sins between people, for example, one who injures his peer or curses him or steals from him, etc. – he will never be forgiven until he gives back what he owes him and pacifies him. Even if he restores the money that he owes him, he needs to pacify him and seek his forgiveness. Even if one provoked another only with words, he needs to pacify him and entreat his forgiveness. If the wronged party refuses to forgive, he needs to bring a group of three of his friends to approach him and plead his forgiveness. If he is not reconciled, then he needs to do this a second and third time. If he still refuses, he can leave him and go on his way, for the one who is not forgiving is now the sinner. But if he [the wronged party] is his teacher, then he needs to approach him even a thousand times until he forgives him.

10 – It is forbidden for a person to be cruel and refuse to be reconciled. Rather one should be easily pacified, but slow to get angry. When the person who wronged him asks for forgiveness, he should forgive him with a complete heart and a willing spirit. Even if he distressed and wronged him exceedingly, he should not seek revenge nor bear a grudge. This is the path of the seed of Israel and their upright heart. But the idolators, of uncircumcised heart, are not like this. Their wrath is preserved forever. And so it says about the Gibeonites – because they refused to forgive and be reconciled – “they are not from among the children of Israel” (Samuel II, 21:2)

חבירו שכמו שנתפרסם החטא כך צריך לפרסם התשובה ויתבייש ברבים.

הלכה ו - אע"פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד שנאמר "דרשו ה' בהמצאו" (ישעיהו נה:ו). במה דברים אמורים ביחוד אבל צבור כל זמן שעושים תשובה וצועקין בלב שלם הם נענין שנאמר "כה' אלהינו בכל קראנו אליו" (דברים ד:ז).

הלכה ז - יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל, לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה ולהתודות ביום הכפורים, ומצות וידוי יום הכפורים שיתחיל מערב היום קודם שיאכל שמא יחנק בסעודה קודם שיתודה, ואע"פ שהתודה קודם שיאכל חוזר ומתודה בלילי יום הכפורים ערבית וחוזר ומתודה בשחרית ובמוסף ובמנחה ובנעילה, והיכן מתודה יחיד אחר תפלתו, ושליח צבור באמצע תפלתו בברכה רביעית.

הלכה ט - אין התשובה ולא יום הכפורים מכפרין אלא על עבירות שבין אדם למקום כגון מי שאכל דבר אסור או בעל בעילה אסורה וכיוצא בהן, אבל עבירות שבין אדם לחבירו כגון החובל את חבירו או המקלל חבירו או גוזלו וכיוצא בהן אינו נמחל לו לעולם עד שיתן לחבירו מה שהוא חייב לו וירצהו, אע"פ שהחזיר לו ממון שהוא חייב לו צריך לרצותו ולשאול ממנו שימחול לו, אפילו לא הקניט את חבירו אלא בדברים צריך לפייסו ולפגע בו עד שימחול לו, לא רצה חבירו למחול לו מביא לו שורה של שלשה בני אדם מריעיו ופוגעין בו ומבקשין ממנו, לא נתרצה להן מביא לו שניה ושלישית לא רצה מניחו והולך לו וזה שלא מחל הוא החוטא, ואם היה רבו הולך ובא אפילו אלף פעמים עד שימחול לו.

הלכה י - אסור לאדם להיות אכזרי ולא יתפייס אלא יהא נוח לרצות וקשה לכעוס ובשעה שמבקש ממנו החוטא למחול מוחל בלב שלם ובנפש חפצה, ואפילו הצר לו וחטא לו הרבה לא יקום ולא יטור וזהו דרכם של זרע ישראל ולבם הנכון אבל העובדי כוכבים ערלי לב אינן כן אלא ועברתן שמרה נצח, וכן הוא אומר על הגבעונים לפי שלא מחלו ולא נתפייסו "והגבעונים לא מבני ישראל המה".